

Fredningskommiteen Lillebælt
Formand Bjørn Bennike
Lillegade 2, 5592 Ejby
4.3.2011

Der er nu gået et halvt år siden Miljøminister Karen Ellemann d.3 september 2010 fremlagde ideen om en liberaliseret planlov. Trods kritik og utallige henvendelser har hun aldrig kunnet beskrive konsekvenserne af sit lovforslag ordentligt.

Hvorfor giver ministeren nu en direkte usand fremstilling af lovforslagets formål?

I svaret til os 2.3.2011 (på spørgsmål 1) skriver miljøministeren: ”Lovforslaget tilsigter på ingen måde en svækkelse af beskyttelsen af vore værdifulde kystlandskaber”. Men det er jo ikke korrekt.

Det er naturligvis korrekt, som ministeren nævner det, at strandbeskyttelses og klitbeskyttelseszonerne er uændrede, men den generelle beskyttelse af kystnærhedszonen (0-3000 meter fra kystlinien) svækkes.

Især svækkes betydningen af §5a og §5b i planloven, der generelt beskytter kystområderne imod byggeri, der ikke har et kystnært formål.

Lovforslaget må uundgåeligt medføre spontan, spredt og planløs byvækst omkring en del af de måske tusind bebyggelser og landsbyer, der findes i de 51% af den danske kystnærhedszone, som lovforslaget omhandler?

Derfor er det oplagt, ministerens fremstilling er usand, fordi lovforslagets formål netop er at svække den nuværende beskyttelse af de danske kystområder, fordi man ønsker at opmuntre til spredt, spontan og planløs byvækst som beskrevet i kystområderne.

Fordi ministeren mener, det kan gavne yderområdernes vækst. Vi mener det i stedet kan skæmme, flytte udviklingen fra de etablerede byområder ud til kysterne og på længere sigt skabe en uhensigtsmæssig båndformet byvækst mange steder ved kysterne, der ødelægger planlægningen og den kommunale service og svækker turismen. Og gør Danmark grimmere.

Vi mener desuden, det er usandt, når ministeren skriver: "Lovforslaget lægger heller ikke op til ny, spredt bebyggelse i det åbne land i landzoneområder."

For det er netop lovforslagets formål at fremme spredt, spontan og planløs byvækst i landzoneområderne i halvdelen af Danmark (knap 45%). Denne byvækst vil også svække den kommunale planlægning og vanskeliggøre den kommunale service.

Lovforslaget lægger generelt op til en byvækst, der både er spontan, spredt og planløs i modsætning til den nuværende planform i kommuneplanlægningen, der hviler på en demokratisk debat, en vurdering af helheden, offentlighedens inddragelse og en afvejning med de nationale interesser.

Hverken i lovforberedelsen eller i ministerens fremstilling til offentligheden har man kunnet godtgøre, at L 128 giver et mere velordnet, smukkere eller mere økonomisk effektivt Danmark.

Tværtimod opstår risikoen for en mere uformelig byvækst, der placerer sig uhensigtsmæssigt, skaber øget bilkørsel og vanskeligheder for den kommunale service. Vækstbyerne i yderområderne kan risikere ligefrem at blive svækket, hvis udviklingen flytter ud og spredes ved kysterne.

Byvæksten vil ske ud fra borgernes retskrav, både til enkelte udstykninger omkring bebyggelser og landsbyer. Men også i form af lokalplaner. På længere sigt kan det sløre forskellen mellem land og by i dele af Danmark. Og skæmme helhedsindtrykket i det danske landskab. Især ved kysterne.

Alternativt burde ministeriet snarere opmuntre til istandsættelser og forbedringer i den ældre bygningsmasse på landet. Både i landsbyerne og i det åbne land. Istandsættelser er lige så billige som nybyggeri. Og ved

istandsættelser bevares bedre de kulturhistoriske værdier i den ældre bebyggelse, selv med moderne tilbygninger.

Turismen er bedre tjent med beskyttelse af de kulturhistoriske bymønstre ved kysterne og i det åbne land. End med spontant og tilfældigt nybyggeri. Ministeren har på intet tidspunkt overvejet skaden overfor landskaber, den kommunale planlægning og service, de kulturhistoriske værdier i en alternativ vedligeholdelse af den ældre byggemasse eller risikoen for uheldige bymønstre i fremtiden. Ministeren har aldrig fremvist eller deltaget i en debat om konsekvenserne af hendes lovforslag. Og fremstiller nu formålet åbenlyst ganske usandt. Hvorfor?

Der kan også opstå konflikter omkring den uklare definering af ”landsbyer eller lignende bebyggelser” i mellem borgernes retskrav og kommunernes uklare beskrivelse af, hvad der er bebyggelser og landsbyer. Miljøministeren henviser jo kun til kommuneplanerne, hvor hun mener defineringen ”normalt” findes. Er det rigtigt?

Men især undrer det os, at ministeren direkte taler usandt om lovforslagets to centrale formål:

1. At svække beskyttelsen ved kysterne, så der opstår spredt, spontan og planløs byvækst?
2. At arbejde for en tilsvarende spredt, spontan og planløs byvækst i landzonen i 45% af Danmark?

Disse to formål benægter ministeren, selv om det unægtelig igennem §5u er to af lovforslagets mest centrale formål?

Hvorfor fremstiller ministeren lovens formål så usandt overfor offentligheden og folketinget?

Det største demokratiske problem ved lovforslaget er den absolut manglende lovforberedelse, det totale fravær af en vurdering af forslagens konsekvenser for forholdet mellem byvækst og planlægning i Danmark. I det den spontane byvækst igennem længere tid kan skabe stadigt mere uheldige virkninger.

Desuden risikoen for skade på oplevelsen af kyster og det åbne land. Og en opgivelse af den ældre bygningsmasse, der igennem istandsættelse og tilbygninger kunne bevare kulturhistoriske mønstre til glæde for turismen og det danske kulturbillede.

I stedet satser ministeren bredt på spredt, spontant og tilfældigt nybyggeri ved kysterne og i det åbne land, der næppe fører til et rigere Danmark. Men med garanti til et meget grimmere. Hvorfor dette blinde valg?

Bjørn Bennike
Formand for Fredningskomiteen Lillebælt